



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobce: T. T.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 8. 2023, č. j. X

takto:

I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 8. 2023, č. j. X, se ruší
a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí

žalované ze dne 5. 5. 2023, č. j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná odňala žalobci invalidní důchodu s odkazem na posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Pardubice ze dne 19. 4. 2023 (dále jen „OSSZ Pardubice“), podle něhož žalobce není invalidní a jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 25 %.

2. V žalobě žalobce namítal, že žalovaná jeho zdravotní stav nesprávně zjistila a vyhodnotila. Uvedl, že v roce 2010 mu byl přiznán invalidní důchod II. stupně, později v roce 2011 snížen na I. stupeň. Na základě prohlídky z 19. 4. 2023 mu byl invalidní důchod zcela odňat. Kromě nejvážnějšího onemocnění má další zdravotní obtíže projevující se např. X. Tato všechna onemocnění mu znemožňují pracovat tak jako zdravému člověku. Za této situace měla být míra poklesu pracovní schopnosti zvýšena o 10 procentních bodů. K žalobě doložil lékařské zprávy.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na svém rozhodnutí, s žalobou nesouhlasila. Odkázala na posudek o invaliditě vypracovaný pro účely námitkového řízení. Z něj plyne, že žalobce není invalidní podle ust. § 39 odst. zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 25 %. Z žaloby plyne, že žalobce nesouhlasí s medicinským posouzením svého zdravotního stavu, proto je na místě obstatat důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „Posudková komise MPSV“).
4. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
5. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění „*Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*“
6. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění „*Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.“
7. Podle odstavce 3 téhož ustanovení se „*pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*“
8. Podle odstavce 4 téhož ustanovení se „*při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,*
a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,

c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,

d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,

e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,

f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.“

9. Stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení upravuje vyhláška č. 359/2009 Sb., ze dne 9. října 2009, kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.
10. Podle § 2 odst. 3 citované vyhlášky je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nescítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.
11. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise MPSV (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu – k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 2 Ads 58/2003–75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS.
12. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003–54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013–20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010–63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
13. Krajský soud si proto vyžádal, aby posudková komise MPSV, odbor posudkové služby v Hradci Králové, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce.

14. Z posudku Posudkové komise MPSV ze dne 7. 12. 2023, ev. č. SZ/2023/1799-HK-10 soud zjistil, že v Posudkové komisi MPSV zasedal jako odborný lékař klinických oborů XA MUDr. J. N. Posudková komise MPSV vycházela při zpracování posudku ze spisové dokumentace vedené pro žalobce u Lékařské posudkové služby OSSZ Pardubice, ze spisové dokumentace vedené pro žalobce u České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Hradec Králové, oddělení lékařské posudkové služby, a dále ze zdravotní dokumentace žalobce zapůjčené od praktického lékaře žalobce MUDr. H. (nově), z dalších odborných nálezů vyjmenovaných v posudku (zejm. XA, XB, XC) a z vlastního přešetření žalobce při jednání Posudkové komise MPSV. Posudková komise konzultovala zdravotní stav též s lékařem z oboru XD.
15. Lze shrnout, že Posudková komise MPSV zpracovala posudek v řádném složení, za účasti lékaře z oboru posudkového lékařství a z oboru XA s konzultací z oboru XD (medicínská specializace odborného klinického lékaře odpovídá dominantnímu zdravotnímu postižení žalobce). Posudková komise měla k dispozici kompletní posudkovou dokumentaci obsahující řadu odborných lékařských nálezů. Posudková komise MPSV tudíž měla dostatečné množství aktuálních podkladů k tomu, aby se objektivně vyjádřila k rozsahu a k intenzitě zdravotních postižení, jimiž žalobce ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí trpěl.
16. Dle shora označeného posudku posudková komise MPSV na svém zasedání dne 7. 12. 2023 dospěla k závěru, že pracovní schopnost žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla k datu vydání napadeného rozhodnutí nejméně o 35 % (po zvýšení o 10 %), ne však více než 49 %. V daném případě se jedná o invaliditu prvního stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise se výslovně nevyjádřila k dřívějšímu zdravotnímu posouzení žalobce. Rozhodující zdravotní postižení žalobce je uvedeno v kapitole X přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.
17. Posudek Posudkové komise MPSV hodnotí soud jako jednoznačný, určitý, srozumitelný, úplný a přesvědčivý (neboť se v něm posudková komise vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi, vyhodnotila potíže udávané žalobcem, reagovala na jeho námitky a své posudkové závěry náležitě zdůvodnila), a proto z něj soud při rozhodování vycházel. Závěry posudku v podstatné rovině korespondují s tvrzeními žalobce, jež jsou podloženy objektivizovanými lékařskými zprávami popisujícími jeho zdravotní stav.
18. Protože se dle citovaného posudku Posudkové komise MPSV jedná u žalobce o pokles pracovní schopnosti o 35 %, je třeba uzavřít, že skutkový stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí (pokles pracovní schopnosti ve výši 25 %), ve světle závěrů posudku Posudkové komise MPSV neobstojí (srov. § 3 správního řádu). Žaloba tak byla důvodná, a proto soud žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I). V dalším řízení tak bude třeba, aby žalovaná opětovně posoudila a vyhodnotila zdravotní stav žalobce stran poklesu pracovní schopnosti, přičemž bude vycházet ze závěrů posudku vypracovaného Posudkovou komisí MPSV ze dne 7. 12. 2023, ev. č. SZ/2023/1799-HK-10.
19. Právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaná vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšnému žalobci žádné náklady nevznikly, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 31. leden 2024

Jaroslav Vávra v. r.

soudce

